

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน การแจกแจงแบบ t - test

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา
3. เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา
4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปรากฏผล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำนวน 505 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 505 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 5 ตารางที่ 5 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง และได้รับคืน จากกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวม	
	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	143	28.32	241	47.72	384	76.04
ขนาดใหญ่	20	3.96	101	20.00	121	23.96
รวม	163	32.28	342	67.72	505	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร 163 คน คิดเป็นร้อยละ 32.28 ครูผู้สอน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 67.72 รวมจำนวนทั้งสิ้น 505 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษานขนาดเล็ก 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.04 สถานศึกษานขนาดใหญ่ 121 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 23.96 รวมจำนวนทั้งสิ้น 505 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. วิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร ทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ 6 - 9

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน

	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	3.46	0.19	ปานกลาง	2.90	0.60	ปานกลาง	2.93	0.38	ปานกลาง
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	3.37	0.54	ปานกลาง	2.92	0.38	ปานกลาง	2.95	0.40	ปานกลาง
2. ด้านการใช้หลักสูตร	3.32	0.33	ปานกลาง	2.83	0.30	ปานกลาง	2.85	0.32	ปานกลาง
3. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.38	0.28	ปานกลาง	2.88	0.31	ปานกลาง	2.91	0.33	ปานกลาง
โดยรวม									

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.18$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.14$) และด้านการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.11$)

ครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.24$) และด้านการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.21$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

	ผู้บริหาร n = 163		ครูผู้สอน n = 342		โดยรวม n = 505	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา						
ด้านที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา						
1. การสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาและยอมรับ	3.25	0.46	2.99	0.51	3.00	0.51
2. การสำรวจสภาพปัจจุบันของบุคลากรโดยจัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษารุ่นพื้นฐาน	3.25	0.46	2.87	0.60	2.89	0.60
3. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษารุ่นพื้นฐาน	3.25	0.46	2.91	0.54	2.92	0.54

ตารางที่ 7 (ต่อ)

	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา									
4. ประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจหลักสูตร ขั้นพื้นฐาน	3.25	0.46	ปานกลาง	2.84	0.53	ปานกลาง	2.87	0.53	ปานกลาง
5. การศึกษาดูงานจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย / สื่อ เอกสารหรือศึกษาจาก โรงเรียนนำร่อง เครือข่ายหรือแกนนำ	3.50	0.76	ปานกลาง	2.78	0.75	ปานกลาง	2.81	0.76	ปานกลาง
6. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาศึกษา	3.75	0.71	มาก	2.99	0.83	ปานกลาง	3.03	0.83	ปานกลาง
7. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบ หลักสูตร	4.00	0.54	มาก	3.03	0.80	ปานกลาง	3.08	0.82	ปานกลาง
8. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของ บุคลากร	3.75	0.71	มาก	2.89	0.81	ปานกลาง	2.94	0.82	ปานกลาง
9. การจัดอบรม ถิ่นมนาหรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการของ บุคลากร	3.63	1.06	มาก	2.93	0.87	ปานกลาง	2.97	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารบริหารหลักสูตร	3.75	1.17	มาก	2.92	0.79	ปานกลาง	2.96	0.83	ปานกลาง
11. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	3.38	1.19	ปานกลาง	2.91	0.86	ปานกลาง	2.94	0.88	ปานกลาง
12. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และคณะกรรมการอื่น ๆ	3.50	0.93	ปานกลาง	2.94	0.79	ปานกลาง	2.97	0.81	ปานกลาง
13. การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้มีข้อมูลใช้ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.38	0.92	ปานกลาง	2.89	0.86	ปานกลาง	2.91	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		โดยรวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา		n = 163		n = 342		n = 505
14. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	3.38	0.92	2.74	0.83	2.78	0.84
15. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอนองนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บท	3.25	0.89	2.88	0.80	2.90	0.81
16. การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาางอย่าง ต่อเนื่อง	3.25	0.89	2.92	0.83	2.94	0.82

	ผู้บริหาร n = 163		ครูผู้สอน n = 342		โดยรวม n = 505	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา						
17. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบด้วย วิธีการที่หลากหลายและขอความร่วมมือในการบริหารจัดการ หลักสูตรของสถานศึกษา	3.25	0.71	2.91	0.88	2.92	0.87
โดยรวม	3.46	0.19	2.90	0.60	2.93	0.38

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 11 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.80$) ข้อที่ 7 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{X} = 3.73$) และข้อที่ 8 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.72$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 13 ข้อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่ 7 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{X} = 3.75$) ข้อที่ 6 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษา ($\bar{X} = 3.65$) และข้อที่ 8 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.55$)

ครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 11 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.92$) ข้อที่ 8 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.80$) และข้อที่ 9 การจัดอบรม สัมมนาหรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.77$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการใช้หลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ด้านที่ 2 การใช้หลักสูตร									
18. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	3.38	0.52	ปานกลาง	3.01	0.89	ปานกลาง	3.03	0.88	ปานกลาง
19. การจัดหา สื่อที่ใช้ ทำและพัฒนาสื่อ	3.00	0.54	ปานกลาง	2.92	0.82	ปานกลาง	2.92	0.81	ปานกลาง
20. การจัดการกระบวนการเรียนรู้	3.25	0.92	ปานกลาง	2.93	0.80	ปานกลาง	2.94	0.80	ปานกลาง
21. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.25	0.46	ปานกลาง	2.97	0.68	ปานกลาง	2.99	0.67	ปานกลาง
22. การวัดผลและประเมินผล	3.25	0.46	ปานกลาง	2.80	0.65	ปานกลาง	2.82	0.65	ปานกลาง
23. การแนะแนวในด้านอาชีพและศึกษาต่อ	3.63	0.92	มาก	2.91	0.71	ปานกลาง	2.95	0.73	ปานกลาง
24. การวิจัยเพื่อพัฒนา	3.38	0.74	ปานกลาง	2.84	0.70	ปานกลาง	2.87	0.71	ปานกลาง
25. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	3.50	0.76	ปานกลาง	2.95	0.60	ปานกลาง	2.98	0.62	ปานกลาง

	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา									
26. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.25	0.89	ปานกลาง	2.86	0.63	ปานกลาง	2.88	0.65	ปานกลาง
27. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง	3.25	0.89	ปานกลาง	2.86	0.63	ปานกลาง	2.88	0.66	ปานกลาง
28. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ถูกสื่อ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น	3.38	0.74	ปานกลาง	2.91	0.66	ปานกลาง	2.93	0.67	ปานกลาง
29. การสนับสนุนการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น ชุมนุมวรรณศิลป์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น	3.63	0.92	มาก	3.09	0.69	ปานกลาง	3.12	0.71	ปานกลาง
30. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนองความต้องการ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน เช่น ชุมนุมกีฬา ชุมนุมดนตรี เป็นต้น	3.50	1.07	ปานกลาง	3.01	0.70	ปานกลาง	3.03	0.73	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
31. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ ชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	3.50	0.93	ปานกลาง	3.03	0.72	ปานกลาง	3.05	0.73	ปานกลาง
32. การจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม	3.50	0.93	ปานกลาง	2.93	0.68	ปานกลาง	2.96	0.70	ปานกลาง
33. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดมทรัพยากรมาใช้ให้คุ้มค่า	3.25	1.03	ปานกลาง	2.86	0.64	ปานกลาง	2.88	0.67	ปานกลาง
34. การวัดและประเมินการเรียนรู้ตามสภาพที่แท้จริง	3.38	1.06	ปานกลาง	2.86	0.74	ปานกลาง	2.88	0.76	ปานกลาง
โดยรวม	3.37	0.54	ปานกลาง	2.92	0.38	ปานกลาง	2.95	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการใช้หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 24 การวิจัย เพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 3.49$) ข้อที่ 26 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.46$) และข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.40$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 24 การวิจัย เพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 3.26$) ข้อที่ 26 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.22$) และข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.19$)

ครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 15 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 24 การวิจัย เพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 3.60$) ข้อที่ 26 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.57$) และข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.50$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร n = 163		ครูผู้สอน n = 342		โดยรวม n = 505	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านที่ 3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
35. การวางแผนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.25	0.71	ปานกลาง	2.72	0.64	ปานกลาง
36. การนิเทศ และติดตามผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการภายในสถานศึกษา	3.13	0.83	ปานกลาง	2.79	0.62	ปานกลาง
37. การกำกับติดตามการสอนของครูให้เป็นไปตามหลักสูตร	3.38	0.74	ปานกลาง	2.93	0.63	ปานกลาง
38. การให้มีการเรียนชั้นเรียนเพื่อสังเกต การสอนของครู	3.75	0.46	มาก	2.83	0.63	ปานกลาง
39. การนำผลการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรมาใช้ในการพัฒนา	3.75	0.71	มาก	2.82	0.64	ปานกลาง

	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	3.38	0.92	ปานกลาง	2.86	0.64	ปานกลาง	2.88	0.66	ปานกลาง
40. การรายงานผลการดำเนินงานด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดในแต่ละปีการศึกษา	3.50	0.93	ปานกลาง	2.85	0.71	ปานกลาง	2.88	0.74	ปานกลาง
41. การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา	3.13	0.99	ปานกลาง	2.79	0.67	ปานกลาง	2.81	0.69	ปานกลาง
42. การมีส่วนร่วมนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	2.75	0.89	ปานกลาง	2.71	0.62	ปานกลาง	2.71	0.63	ปานกลาง
43. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา	2.88	0.83	ปานกลาง	2.72	0.62	ปานกลาง	2.72	0.64	ปานกลาง
44. การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	3.13	0.64	ปานกลาง	2.82	0.46	ปานกลาง	2.84	0.47	ปานกลาง
45. การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ									

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร n = 163			ครูผู้สอน n = 342			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
46. การนำผลงานรายงานเผยแพร่ให้ชุมชนหรือสาธารณชนได้รับทราบ	3.63	0.92	มาก	2.91	0.71	ปานกลาง	2.95	0.73	ปานกลาง
47. การนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้องมาวางแผนปรับปรุงแก้ไขกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	3.38	0.74	ปานกลาง	2.84	0.70	ปานกลาง	2.87	0.71	ปานกลาง
48. การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.50	0.76	ปานกลาง	2.95	0.60	ปานกลาง	2.98	0.62	ปานกลาง
โดยรวม	3.32	0.33	ปานกลาง	2.83	0.30	ปานกลาง	2.85	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 48 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.36$) ข้อที่ 41 การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.34$) และข้อที่ 45 การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.33$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 48 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.32$) ข้อที่ 41 การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.23$) และข้อที่ 37 การกำกับติดตามการสอนของครูให้เป็นไปตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.18$)

ครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 45 การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.41$) ข้อที่ 41 การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา ข้อที่ 48 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.39$) ข้อที่ 36 การนิเทศ และติดตามผลการบริหารหลักสูตรและ งานวิชาการภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.37$)

2.2 ผลวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ 10 - 13

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
	1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	2.90	0.19	ปานกลาง	3.42	0.45	ปานกลาง	2.93	0.38
2. ด้านการใช้หลักสูตร	2.79	0.17	ปานกลาง	3.24	0.51	ปานกลาง	2.95	0.40	ปานกลาง
3. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	2.83	0.19	ปานกลาง	3.23	0.49	ปานกลาง	2.85	0.32	ปานกลาง
โดยรวม	2.84	0.13	ปานกลาง	3.30	0.36	ปานกลาง	2.91	0.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.18$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.19$) และ ด้านการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.17$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.23$) และ ด้านการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.21$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษานขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505	
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา								
ด้านที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา								
1. การสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาและยอมรับ	3.13	0.35	ปานกลาง	2.94	0.74	ปานกลาง	3.00	0.51
2. การสำรวจสภาพปัจจุบันของบุคลากร โดยจัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน	3.13	0.35	ปานกลาง	2.98	0.73	ปานกลาง	2.89	0.60
3. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน	3.00	0.53	ปานกลาง	3.16	0.61	ปานกลาง	2.92	0.54

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษานาเดเล็ก n = 384			สถานศึกษานาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. ประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรขั้นพื้นฐาน	3.13	0.83	ปานกลาง	3.38	0.75	ปานกลาง	2.87	0.53	ปานกลาง
5. การศึกษาดูงานจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย / สื่อเอกสารหรือศึกษาจากโรงเรียนนำร่อง เครือข่ายหรือแกนนำ	3.25	0.71	ปานกลาง	3.49	0.83	ปานกลาง	2.81	0.76	ปานกลาง
6. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาศึกษา	3.12	0.83	ปานกลาง	3.50	0.74	ปานกลาง	3.03	0.83	ปานกลาง
7. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบหลักสูตร	2.75	0.71	ปานกลาง	3.56	0.79	มาก	3.08	0.82	ปานกลาง
8. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร	2.75	0.71	ปานกลาง	3.65	0.81	มาก	2.94	0.82	ปานกลาง
9. การจัดอบรม สัมมนาหรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการของบุคลากร	2.50	0.53	น้อย	3.64	0.89	มาก	2.97	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	2.38	0.52	น้อย	3.59	0.90	มาก	2.96	0.83	ปานกลาง
11. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	2.62	0.74	ปานกลาง	3.59	0.92	มาก	2.94	0.88	ปานกลาง
12. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และคณะกรรมการอื่น ๆ	3.13	0.64	ปานกลาง	3.57	0.93	มาก	2.97	0.81	ปานกลาง
13. การจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ ให้มีข้อมูลใช้ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.13	0.64	ปานกลาง	3.45	0.90	ปานกลาง	2.91	0.87	ปานกลาง

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505	
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.
14. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นลำดับขั้น อักษร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	2.88	0.83	ปานกลาง	3.40	0.90	ปานกลาง	2.78	0.84
15. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอนนโยบายนกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บท	2.75	0.71	ปานกลาง	3.46	0.89	ปานกลาง	2.90	0.81
16. การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.00	0.53	ปานกลาง	3.43	0.99	ปานกลาง	2.94	0.82

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษานขนาดใหญ๋ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
17. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลายและขอความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา	2.63	0.52	ปานกลาง	3.43	0.96	ปานกลาง	2.92	0.87	ปานกลาง
โดยรวม	2.90	0.19	ปานกลาง	3.42	0.45	ปานกลาง	2.93	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวนตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 11 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.80$) ข้อที่ 7 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{X} = 3.73$) และข้อที่ 8 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.72$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 11 ข้อ อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 11 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.77$) ข้อที่ 7 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{X} = 3.73$) และข้อที่ 8 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.69$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 11 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.91$) ข้อที่ 8 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.81$) และข้อที่ 9 การจัดอบรมสัมมนา หรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการของบุคลากร ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการใช้หลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
	ด้านที่ 2 การการใช้หลักสูตร								
18. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	2.63	0.52	ปานกลาง	3.41	0.96	ปานกลาง	3.03	0.88	ปานกลาง
19. การจัดหาสื่อที่ใช้ทำและพัฒนาสื่อ	2.63	0.52	ปานกลาง	3.33	1.03	ปานกลาง	2.92	0.81	ปานกลาง
20. การจัดการกระบวนการเรียนรู้	2.75	0.46	ปานกลาง	3.23	0.98	ปานกลาง	2.94	0.80	ปานกลาง
21. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.75	0.46	ปานกลาง	3.30	0.88	ปานกลาง	2.99	0.67	ปานกลาง
22. การวัดผลและประเมินผล	2.87	0.35	ปานกลาง	3.28	0.84	ปานกลาง	2.82	0.65	ปานกลาง
23. การแนะแนวในด้านอาชีพและศึกษาต่อ	2.87	0.35	ปานกลาง	3.23	0.87	ปานกลาง	2.95	0.73	ปานกลาง
24. การวิจัยเพื่อพัฒนา	2.75	0.46	ปานกลาง	3.27	0.83	ปานกลาง	2.87	0.71	ปานกลาง
25. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	3.00	0.53	ปานกลาง	3.32	0.87	ปานกลาง	2.98	0.62	ปานกลาง

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
26. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.00	0.53	ปานกลาง	3.20	0.92	ปานกลาง	2.88	0.65	ปานกลาง
27. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง	3.13	0.64	ปานกลาง	3.24	0.86	ปานกลาง	2.88	0.66	ปานกลาง
28. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น	3.00	0.76	ปานกลาง	3.20	0.82	ปานกลาง	2.93	0.67	ปานกลาง
29. การสนับสนุนการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น ชุมนุม วรรณศิลป์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น	3.00	0.76	ปานกลาง	3.16	0.85	ปานกลาง	3.12	0.71	ปานกลาง
30. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนองความต้องการ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน เช่น ชุมนุมกีฬา ชุมนุมดนตรี เป็นต้น	2.50	0.53	น้อย	3.22	0.88	ปานกลาง	3.03	0.73	ปานกลาง

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
	31. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ ชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	2.50	0.53	น้อย	3.22	0.80	ปานกลาง	3.05	0.73
32. การจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม	2.75	0.46	ปานกลาง	3.20	0.78	ปานกลาง	2.96	0.70	ปานกลาง
33. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้าน ระดมทรัพยากรมาใช้ให้คุ้มค่า	2.63	0.52	ปานกลาง	3.16	0.85	ปานกลาง	2.88	0.67	ปานกลาง
34. การวัดและประเมินการเรียนรู้ตามสภาพที่แท้จริง	2.63	0.52	ปานกลาง	3.12	0.76	ปานกลาง	2.88	0.76	ปานกลาง
โดยรวม	2.84	0.13	ปานกลาง	3.30	0.36	ปานกลาง	2.95	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาด้านการใช้หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 24 การวิจัย เพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 3.49$) ข้อที่ 26 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.46$) และข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.40$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 24 การวิจัย เพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 3.46$) ข้อที่ 26 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.43$) และข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 15 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 24 การวิจัย เพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 3.58$) ข้อที่ 26 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.55$) และข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.49$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505	
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา								
ด้านที่ 3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา								
35. การวางแผนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.63	0.52	ปานกลาง	3.16	0.88	ปานกลาง	2.75	0.65
36. การนิเทศ และติดตามผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการภายในสถานศึกษา	2.63	0.52	ปานกลาง	3.20	0.82	ปานกลาง	2.81	0.63
37. การกำกับติดตามการสอนของครูให้เป็นไปตามหลักสูตร	2.63	0.51	ปานกลาง	3.30	0.87	ปานกลาง	2.95	0.64
38. การให้มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกต การสอนของครู	3.00	0.53	ปานกลาง	3.28	0.89	ปานกลาง	2.88	0.66
39. การนำผลการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรมาใช้ในการพัฒนา	3.00	0.53	ปานกลาง	3.26	0.83	ปานกลาง	2.87	0.70

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษาขนาดใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
40. การรายงานผลการดำเนินงานด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดในแต่ละปีการศึกษา	2.88	0.64	ปานกลาง	3.24	0.91	ปานกลาง	2.88	0.66	ปานกลาง
41. การจัดทำใบบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา	3.00	0.75	ปานกลาง	3.27	0.86	ปานกลาง	2.88	0.74	ปานกลาง
42. การมีส่วนร่วมนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	2.62	0.74	ปานกลาง	3.37	0.84	ปานกลาง	2.81	0.69	ปานกลาง
43. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา	2.75	0.71	ปานกลาง	3.24	0.84	ปานกลาง	2.71	0.63	ปานกลาง
44. การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	3.00	0.75	ปานกลาง	3.18	0.97	ปานกลาง	2.72	0.64	ปานกลาง
45. การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	2.87	0.35	ปานกลาง	3.22	0.87	ปานกลาง	2.84	0.47	ปานกลาง

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก n = 384			สถานศึกษานานาชาติใหญ่ n = 121			โดยรวม n = 505		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
46. การนำผลงานรายงานเผยแพร่ให้ชุมชนหรือสาธารณชน ได้รับทราบ	2.87	0.35	ปานกลาง	3.26	0.88	ปานกลาง	2.95	0.73	ปานกลาง
47. การนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้องมาวางแผน ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	2.87	0.35	ปานกลาง	3.14	0.88	ปานกลาง	2.87	0.71	ปานกลาง
48. การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.87	0.35	ปานกลาง	3.15	0.89	ปานกลาง	2.98	0.62	ปานกลาง
โดยรวม	2.83	0.19	ปานกลาง	3.23	0.49	ปานกลาง	2.85	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 48 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.36$) ข้อที่ 41 การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.34$) และข้อที่ 45 การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.33$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 48 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.36$) ข้อที่ 41 การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.33$) และข้อที่ 45 การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.30$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 45 การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเสนอบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.41$) ข้อที่ 48 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.39$) และข้อที่ 41 การจัดให้มีบุคลากรทำการนิเทศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$)

3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 14 - 15

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig. (2-tailed)
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	3.38	0.44	3.42	0.40	-1.223	.222
2. ด้านการใช้หลักสูตร	3.11	0.46	3.21	0.28	-3.097	.002*
3. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.14	0.43	3.24	0.23	-3.370	.001*
โดยรวม	3.21	0.34	3.29	0.15	-3.647	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้หลักสูตร และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
 ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	สถานศึกษา ขนาดเล็ก		สถานศึกษา ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษา	3.40	0.35	3.42	0.26	-.420	.675
2. ด้านการใช้หลักสูตร	3.17	0.37	3.21	0.28	6.157	.268
3. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.19	0.33	3.23	0.23	5.057	.254
โดยรวม	3.26	0.25	3.29	0.15	8.398	.207

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมมี
 ปัญหาไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตร
 สถานศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 120 คน ซึ่ง ผู้วิจัยได้ประมวล
 ข้อเสนอแนะเป็นรายด้าน โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วสรุปในรูปตารางประกอบ
 คำบรรยาย ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 ตั้งกวดำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรให้เพียงพอและเหมาะสม	48	40
2	การจัดอบรม สัมมนาเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร	42	35
3	การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องหลักสูตร เพื่อมาให้ความรู้	30	25
รวม		120	100

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 ตั้งกวดำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดสรรงบประมาณ เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรให้เพียงพอและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 40 การจัดอบรม สัมมนาเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 35 และ การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องหลักสูตรเพื่อให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 25